دوکتور اصغرخیل منگل ۲۰۱۵/۱۰/۲۳

وظایف حکومت جهت رشد اقتصادی کشور، همکاری جامعه جهانی و ناتو

و احیای مجدد راه تاریخی ابریشم

افغانستان سرزمینی است دارای تاریخ کهن و از نگاه جغرافیایی در قلب آسیا حیثیت چهار راه تجارت دربین مناطق بزرگ این قاره منجمله راه تاریخی ابریشم قرار داشته و بنابراین حلقه عمده امیزش، همکاری و همزستی و در عین حال میدان جنگ سلطه جویان نیز بوده است. افغانستان امروز که می باید مرکز همکاری های مشترک اقتصادی، ترانزیتی و همچنان مرکز هماهنگی و تفاهم جهان متمدن می بود، متأسفانه به میدان رقابت و جنگ منافع اختصاصی، متضاد و درهم پیچیده کشور های همسایه، منطقه و مقتدر جهان مبدل شده است. مردم افغانستان بعد از مبارزات، مجاهدات و قیام ها در مقابل متجاوزین با طی مراحل دشوار و پیچیده اینک وارد مرحله کیفیتاً جدیدی از تکامل خود رسیده است .

ما همه شاهد بودیم که بعد از سقوط رژیم طالبان تمام ماشین دولتی، پست های اداری مرکز و ولایات کشور به مثابهٔ یک غنیمت جنگی از جانب گروه های مسلح، جنگ سالاران و سران تنظیم های جهادی به همکاری جامعه جهانی وناتو تصاحب گردید. کار به اهل کار سپرده نشد، که در نتیجه یک اداره فاسد و غیر مسلکی سیزده سال تمام در موجودیت حضور فعال جامعه جهانی وناتو بر کشور حکومت کرد. و اینک بعد از انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴ یک اداره فاسد با چهل و پنج فیصد کسر بودجه وپانزده میلیون بیکار را به حکومت جدید تحت رهبری دکتور محمد اشرف غنی به میراث ماند .طی این همه سال های گذشته که مدت کم هم نیست نه تنها امنیت، صلح و ثبات در افغانستان تأمین نگردید، بلکه با وجود ادعای ملیاردها دالر کمک به افغانستان در ارتقاع سطح زنده گی مردم، ایجاد زیربنا ها و در مجموع در رشد اقتصادی کشور گام های مؤثر، مفید و عملی برداشته نشد. چون نه حکومت وقت و نه جامعه جهانی برنامه و پلان مشخص را برای رشد اقتصادی کشور و تعین اولویت ها در آن نداشتند. و فقط جنگ سالاران، و مقامات بلند رتبه دولتی از برکت جامعه جهانی ثروتمند و افراطی تر شدند.

اقتصاد زیر نام «اقتصاد بازار آزاد» از اثر درک نادرست مفاهیم علم اقتصاد و نادیده انگاشتن پیش زمینه های تحقیق این شیوهٔ اقتصادی در افغانستان نه تنها به رشد اقتصادی جامعه مؤثریتی ایجاد نکرد، بلکه موجب فقر و بیکاری گسترده گردید. در نتیجه افغانستان به کشور مصرفی بزرگ در منطقه مبدل شد چنانچه حجم صادرات نسبت به واردات کشور بیست و یک برابر کمتر بوده است.

انتظار چنین بود که برای تحقق اقتصاد بازار در افغانستان برنامه منظمی با اصول اجتماعی مطرح و عملی میشود. بدین معنی که: اقتصاد بازار با در نظرداشت مسؤولیت ها و مکلفیت های اجتماعی منحیث عناصر ساختاری آن با در نظرداشت تجارب جهانی به خصوص کشورهای اروپایی مرحله به مرحله با تشخیص شرایط افغانستان مورد اجرا و تطبیق قرار میگرفت، که متأسفانه چنین نشد و کشور با جمعیت سی ملیون نفر با حضور بی سابقه سیاسی، نظامی و اقتصادی جامعه جهانی به خصوص کشور های عضو ناتو یکی از فقیرترین کشور جهان با عاید سرانه ناچیز باقی ماند.

موجودیت اقتصاد جرمی، موجودیت مافیای اقتصادی به خصوص مافیای زمین، فساد اداری، نبود امنیت از جمله مشکلات و چلنج های جدی می باشد که حکومت جدید به آن روبرو میباشد .علاوه بر آن کمبود منابع مالی، کمبود انرژی برق و آب مشکلات دیگری است که مانع رشد اقتصادی کشور گردیده و میگردد.مهمتر از همه موجودیت گروپ های مسلح غیر قانونی، تربیه، تجهیز، تمویل و ارسال گروه های افراطی و تروریست از کشور پاکستان و عدم موجودیت اداره سالم موانع اصلی اند که در راه رسیدن به صلح، ثبات، امنیت و رشد اقتصادی – اجتماعی کشور قرار دارند.

هر نظام اقتصادی شرایط سیاسی، اجتماعی و اخلاقی معین را ضرورت دارد. در جهان امروزی اقتصاد محور تمام فعالیت های بشری میباشد. قدرت اقتصادی یک جامعه شاخص تعین کننده برتری آن در سیاست و توانایی

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

نظامی است.فکر میکنم بعد از گذشت یکسال عمر «حکوت وحدت ملی»وچانه زنی ها پیرامون مقامات دولتی درمرکز وولایات کشور وقت آن رسیده است تا جهت رشد اقتصادی کشور پلان ها، تدابیر واقدامات مؤثر وعملی رویدست گرفته شود.
با در نظر داشت موقعیت جغرافیایی افغانستان و منابع سرشار طبیعی با درک اولویت ها برای رشد اقتصادی کشور میتواند سکتورهای ذیل مورد توجه و فوکس خاص حکومت قرار گیرد.
- سکتور زراعت و مالداری
- سکتورمنابع طبیعی و معادن
- زیربنا و ساختمان
- ترانسپورت و ترانزیت
قبل از اینکه مختصر پیرامون هرکدام به بحث پرداخته شود، باید گفت که تحقق هرگونه برنامه و پلان جهت رشد اقتصادی بدون کمک های مالی، فنی و لوژیستکی جامعه جهانی، کریدت و مساعدت های انستیتوت های مالی جهانی عملی بوده نمیتواند.
جامعه جهانی و ناتو باید از گذشته آموخته باشند و حوادث ماهای اخیر یکبار دیگر ثابت نمود که در صورت عدم همکاری صادقانه در تأمین صلح و ثبات و رشد اقتصادی کشور تمام دست آوردهای نسبی در ساحه حقوق بشر به خصوص حقوق زنان، آزادی بیان و مطبوعات و انستیتوت های دموکراسی میتواند در افغانستان به هیچ مبدل گردد.
برمیگردیم به بحث رشد اقتصادی در سکتورهای مختلف.

1- سکتور زراعت و مالداری :

در حدود ۸۰ % مردم افغانستان در سکتور زراعت و مالداری به شیوه تولید سنتی مصروفیت دارند. درحال حاضراقتصاد زراعتی افغانستان در سطح نازل قرار دارد یک دهقان افغانی از یک جریب زمین طوری وسطی 130 -300کیلو گرام گندم بدست می آورند در حالیکه باید بیشتراز750 کیلو گرام بدست آرند. در مجموع دهقانان افغانستان از یک هکتار زمین 1,3 تن در پاکستان 4,9 تن در هندوستان 5,5تن وکشور های اروپائی آلمان ،فرانسه وانگلستان بین 7الی8 تن بدست می آورند. در افغانستان بالای دو میلیون پنصدو پنجاه هزار هکتار زمین گندم کشت میشود ولی در سال گذشته تنها بالای ده هزار هکتار زمین گندم کشت شده است. برای رشد این سکتور به سرمایه گذاری گزاف و زمان زیاد نیازی نیست. این سکتور میتواند طی سه الی پنج سال با اقدامات سنجیده و مشخص به نتایج نسبتاً قانع کننده نایل آید.
این اقدامات میتواند حمایت و تشویق سرمایه گذاری کوچک و بزرگ در مراحل مختلف تولید، پروسس، گدام داری، بسته بندی، بازاریابی، فروش و حمل و نقل باشد. ترویج سیستم آبیاری عصری، اعمار سرد خانه ها به منظور نگهداری تولیدات زراعتی، تهیه و ترویج تخم های زراعتی با کیفیت و اصلاح شده علاوه بر تشویق دهاقین کمک فوق العاده به رشد این سکتور می باشد و میتواند در جلوگیری از زرع کوکنار بسیار مفید و مؤثر واقع گردد. درین زمینه باید از تجارب مفید کشور های دیگر استفاده وسیع صورت گیرد. حکومت باید قبل از همه در حل معضله هزارها جریب زمین های غضب شده توسط جنگ سالاران وزور مندان، جلوگیری از قطع و قاچاق جنگلات و به کار گرفتن اقدامات معین به منظور معرفی تولیدات زراعتی افغانستان در مارکیت های منطقه و جهان طی یک برنامه مشخص یکجا با سکتور خصوصی روی دست گیرد. افغانستان دارای منابع فراوان آبی میباشد، ولی نظر به کهنه بودن سیستم آبیاری از این آب ها ان طوریکه لازم است استفاده صورت نمیگیرد.
به باور گفته میتوانیم که با عصری سازی سیستم زراعت و آبیاری وآموزش نسل جوان، تولیدات زراعتی افغانستان میتواند علاوه بر کشور های همسایه از طریق آسیای میانه به روسیه، از طریق پاکستان به کشور هندوستان و همچنان از طریق ایران و ترکیه به کشورهای اروپایی صادر گردد. زمان انتقال از افغانستان الی اروپای غربی ۱۲ الی ۱۴ روز با ترانسپورت موتری در بر میگیرد، به کشورهای همسایه از شش الی دوازده ساعت میباشد.

۲- سکتور منابع طبیعی و معادن:

نظر به تجربه جهانی برای رشد این سکتور علاوه بر سرمایه گذاری زیاد به زمان بیشتر نیز ضرورت است. و با در نظرداشت شرایط افغانستان و نبود امکانات بنیادی مانند سرک، برق و آب در ساحات معادن و سایر منابع طبیعی رشد سریع این سکتور در مدت کوتاه امکان پذیر نمی باشد. ولی این بدان معنی نیست که نباید به این سکتور مهم توجه جدی صورت نگیرد. افغانستان دارای منابع وسیع طبیعی بوده که ذخایر هنگفت میس، لیتیوم، طلا، آهن،

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

ذغال سنگ، مرمر، فلزات نجیبه، سنگ های قیمتی و هایدروکاربن ها شامل آن میباشد. که دست ناخورده باقی مانده است و انکشاف چندانی نکرده است. رئیس جمهور محمد اشرف غنی در یک صحبت گفت: "منابع زیر زمینی افغانستان از صد فیصد۳۳فیصد آن کشف شده که ارزش آن حدودیک تریلیون دالرتخمین شده است".
معادن طلا و مس در منطقه زرکشان ولایت غزنی به ارزش ۳۰میلیارد دالرامریکای، معدن لیتیم در ولایات غزنی، نیمروزو فراه به ارزش ۶۰ میلیا رد دالر، معادن منرال های نایاب زمینی ونیو بیم در ولسوالی خانیشین ولایت هلمند به ارزش ۸۹میلیارد دالر تخمین شده است .به باور گفته میتوانیم که ظرفیت معادن زیرزمینی افغانستان توجه سرمایه گذاران زیادی را در منطقه و جهان به خود جلب کرده است و آغاز استخراج نه تنها زمینه کاریابی را در کشور به پیمانه وسیع فراهم می سازد بلکه افغانستان صاحب سکتور فعال تولیدی معادن و منابع زیر زمینی میگردد حکومت با طرح پالیسی جدید در بخش معادن منجمله تعدیل قوانین به منظور جلب گذاری خارجی، ایجاد مراکز و انستیتوت های مسلکی و جلوگیری از استخراج غیر قانونی و غیر معیاری معادن در نتیجه بلند بردن ظرفیت های کاری و نظارتی حکومت و ایجاد سهولت های بیموی غرض مصئونیت و اطمینان کارگران معادن میتواند به رشد سریع این سکتور مهم اقدام نمایند.

۳- زیربناها و ساختمان:

مهمترین اقدامات حکومت درین بخش باید عبارت از انکشاف و بهبود زیربنا ها و زیر ساخت های اقتصادی به خصوص سرک ها، تمدید خط آهن، لوله های گاز، بندها و انهار، میدان های هوایی، پارک های صنعتی و شهرک های اقتصادی به شمول مناطق آزاد تجاری، سرمایه گذاری بالای تولید مواد ساختمانی در داخل کشور به منظور جلوگیری از وابستگی مارکیت ساختمانی به خارج از کشور، جلوگیری از انعقاد قرارداد های فساد زا و ایجاد بانک رهنی و تعمیراتی میباشد.یک مشکل مهم
در کشور کمبود انرژی برق میبا شد. در حال حاضرضرورت برق به اندزه ۱۳۰۰ میگا وات بوده، تولید داخلی مقدار ۵۱۹ میگا وات و واردات برق از خارج ۷۸۱ میگا وات را تشکیل میدهد .بدین تر تیب حدود ۷۰ الی ۷۵ فیصد برق از خارج وارد میگردد.نظر به مطالعات کمپنی آلمانی فیشر ضرورت برق در کشور سالانه به اندازه شش فیصد افزایش می یابد و افغانستان در سال ۲۰۳۲ نیاز به ۳۲۰۰ الی۳۵۰۰ میگا وات برق دارد .ایجاد تاسیسات تولید وتوزیع برق ،احداث بند های آبی متعدد در مسیر دریا های موجود برای رشد اقتصادی کشور و ارتقاع سطح زنده گی مردم بسیار ضروی میباشد.افغانستان منابع آبی فراوان دارد وبا به کار گیری تکنالوژی جدید آبی میتوان ۲۶هزار میگا وات برق را تولید نمود.افغانستان دریک سال در حدود ۳۰۰روز آفتاب داردو نظر به تحقیقات انجام شده دارای مناطقی میباشد که در یک سال ۲۵۰روز شمال دارد و این خود برای تولید برق آفتابی وبرق بادی بسیار مؤثرمیباشد.بناً گفته میتوانیم که افغانستان برای تولید برق بادی،آفتابی وآبی یک کشور مناسب است و در مجموع میتواند از ۸۰تا۱۵۰هزار میگاوات برق آفتابی تولید نماید که نه تنها تمام افغانستان روشن خواهد شد بلکه به کشورهای منطقه به خصوص پاکستان وهند نیزبرق صادرخواهد نمود.
یک مشکل دیگر اساسی در بخش ساختمانی و همچنان سایر سکتورها همانا موجودیت فساد اداری در واگذاری قرارداد های ساختمانی میباشد. طوری مثال مصرف یک کیلومتر سرک طی سال های گذشته در افغانستان یک ملیون دالر بوده در حالیکه در کشور های همسایه و منطقه اعمار آن با کیفیت بهتر بین سه صد الی پنجصد هزار دالر میباشد .
طرح قوانین و مقررات جداگانه به منظور تطبیق نورم و ستندرد های بین المللی در بخش ساختمانی و ایجاد مکانیزم کنترول کیفیت ساختمانی یک اصل مهم و ضروری بوده و باید به آن اقدام جدی صورت گیرد.

۴ – سکتور ترانسپورت و ترانزیت:

همانطوریکه در آغاز اظهار گردید افغانستان از نگاه موقعیت جغرافیایی در قلب اسیا چهارراه تجارت بوده و مردم این سرزمین حدود سه هزار سال قبل به امور تجارت اموال بین آسیای جنوبی، آسیای مرکزی، چین و هندوستان مصروف بودند.
افغانستان دو هزار سال قبل پل زمینی بین چین، هندوستان و کشورهای اروپا و افریقا برای تبادلات مادی و تمدنی شرقی و غربی رول مهم داشته است. بین کابل وجلال آباد منطقه بنام تنگی ابریشم هنوز هم موجود است.
به سبب اینکه بسیاری از ابریشم و پارچه های ابریشمی چین از طریق این مسیر به غرب توزیع میشد این راه تاریخی به نام جاده یا «راه ابریشم» شهرت یافت. اگر از تاریخچه راه ابریشم بگذریم و بحث را چنین مطرح کنیم که احیای مجدد یا اگر دقیق بگویم ایجاد راه ابریشم در شرایطی کنونی جهان چه زمینه پیشرفت های تازه اقتصادی

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

را برای افغانستان و منطقه فراهم خواهد ساخت! کدام اقدامات میتواند به رشد سریع تجارت، ترانزیت در منطقه و خدمات لوژستیکی و ترانسپورتی مساعدت نماید؟
قبل از همه باید به منظوز احیای مجدد «راه ابریشم»که در حقیقت راه مدرن ترانسپورت زمینی خواهد بود، مناطق آزاد اقتصادی وتجارتی«FEZ »در دو طرف خط دیورند، در سرحدات چین و سایر همسایه گان افغانستان به همکاری جامعه جهانی صورت گیرد. ایجاد چنین مناطق علاوه براینکه به رشد تجارت بین کشورهای جنوب آسیا و آسیای میانه و چین کمک فوق العاده خواهد کرد، تنظیم حمل و نقل اموال تجارتی به شکل ترانزیت ازخاک افغانستان، کشورما را به بزرگترین مرکز لوژستیکی و ترانسپورتی در منطقه مبدل میسازد. که در نتیجه برای باشنده گان مناطق سرحدی و در مجموع نه تنها برای یک کتله وسیع مردم زمینه کار فراهم میگردد بلکه برای گروه های افراطی بنیادگرا و تروریست امکان سرباز گیری کمتر شده و حتی میتواند با توجه و اقدامات بیشتر بکلی از بین برود.
ایجاد ترمینل ها و مراکز بزرگ لوژستیکی ترانسپورت موتری در سرحدات افغانستان و سایرنقاط کشور(هرات، قندهار، نیمروز، بلخ، قندوز، ننگرهار و خوست)و با فراهم نمودن زمینه های استفاده از سیستم ترانزیت بین المللی تیر«TIR» با توجه و انکشاف شاهراه و راه های مواصلاتی در مرحله اول و ایجاد سیستم مواصلاتی خط آهن در کشور در مرحله دوم با مشارکت سکتور خصوصی داخلی و جلب سرمایه گذاری خارجی از جمله اقدامات مهم و مؤثر در بخش تجارت، حمل و نقل و ترانزیت میباشد که با فعال شدن این سیستم ترانسپورتی – ترانزیتی سالانه ملیون ها دالر عواید حاصل خواهد شد. ضروری است تا قبل از هم با کشورهای همسایه در این زمینه قرار داد های ترانزیتی عقد گردد.
چنین تاسیسات میتواند طوری مشترک با کشورهای همسایه و کمپنی های خارجی ایجاد وتاسیس گردد. بسیار ضروری است تا در مورد قرارداد تجارتی وترانزیتی «APTTA» با کشور پاکستان نیز تجدید نظر صورت گیرد. درحال حاضر سیستم ترانزیت بین المللی «TIR» افغانستان فعال نبوده و وسایط ترانسپورتی افغانستان نه میتواند به کشور های دیگر اموال تجارتی و صادرات افغانستان را انتقال نماید. فعال نمودن سیستم «TIR» منجمله تربیه کادرها و پرسونل فنی در بخش گمرکات، عملیات ترانسپورتی وترتیب اسناد به همکاری سازمان های بین المللی «IRU» و «FIATA» از وظایف مهم به شمار میرود.
برای تنظیم امور حمل و نقل داخلی و بین المللی و ترانزیتی ایجاد یک اداره واحد با مشارکت سکتور خصوصی و همکاری اطاق تجارت و صنایع افغانستان بسیار ضروری پنداشته میشود. همزمان باید تعدیلات لازم در قانون حمل و نقل افغانستان با در نظرداشت شرایط کنونی صورت گیرد. تبدیل افغانستان به منطقه وصل آسیای جنوبی، مرکزی و شرقی از طریق تنظیم
حمل ونقل وترانزیت بین لمللی علاوه بر اینکه در تامین صلح وثبات در کشور کمک خواهد نمود، به منبع بزرگ عایداتی برای بودجه دولت تبدیل خواهد شد.
در اخیر باید گفت که به منظور استفاده مؤثر از منابع طبیعی و آبی جهت رشد اقتصادی – اجتماعی باید نظام اقتصاد بازار در افغانستان از نو تعریف شود. لغو بانک رهنی و تعمیراتی و سایر بانک ها، تصدی ها و تاسیسات دولتی اشتباه بود که زیر نام «اقتصاد بازار آزاد» صورت گرفت .تا جایکه دیده میشود رئیس جمهور دوکتور محمد اشرف غنی به حیث متخصص اقتصاد مرض را تشخیص نموده حالا باید به تداوی آن پرداخته شود. با در نظرداشت وضعیت کنونی در منطقه بخاطر تامین صلح و ثبات و رشد اقتصادی افغانستان مردم و حکومت جدید نیاز جدی به کمک و همکاری جامعه جهانی، به خصوص سازمان ناتو دارد. باید گفت که متأسفانه جامعه جهانی وناتو طی چهارده سال گذشته مسولیت خویش را پیرامون مبارزه با تروریزم و افراطگرای در منطقه جهت ختم جنگ و تامین صلح وثبات در افغانستان ،ورشد اقتصادی ان از طریق ایجاد زیر بنا ها ی اقتصا دی طوریکه وعده سپرده بود و مردم جنگ زده افعانستان انتظار داشتند ،انجام نداد. سازمان ناتو باید با حکومت جدید درمبارزه با گروه های مسلح افراطی، فونده منتالیست وتروریست ،جمع آوری سلاح از گروه های مسلح غیر قانونی در داخل کشور ، مبارزه علیه مافیای مواد مخدره و وادار ساختن پاکستان به همکاری در پروسه صلح در افغانستان ، همکاری اقتصادی، نظامی وسیاسی صادقانه و همه جانبه نماید. زیرا بدون همکاری جدی سیاسی – نظامی و اقتصادی و اقدامات جدی ناتو بخاطر ثبات سیاسی، رشد اقتصادی و اجتماعی افغانستان در آینده نزدیک دور از تصور است .روشنفکران افغان سال ها قبل به جامعه جهانی ازخطر رشد افراطیت، بنیادگرای وتروریزم در منطقه

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

در وجود کشور پاکستان هوشدار داده بود که متأسفانه شنیده نشد و ما وشما امروز شاهد رشد تروریزم با ابعاد وسیع آن هستیم .
من با رئیس جمهور دوکتورمحمد اشرف غنی کاملاً مؤافق هستم که گفته بود:«تروریزم خوب وبد ندارد .این پدیده در ماهیت زشت است.» ومن علاوه میکنم :the good terrorist is the dead terrorist
همه باید بدانند که تقسیم بندی بنیادگران وتروریستان به این و آن هر کجای که باشد اشتباه تاریخی بوده وهرنوع معامله با آنها گناه است. ماهیت تروریزم امروزی تغیر کرده است .مابا تروریزم منحیث یک پدیده سیستیماتیک مواجه هستیم .این پدیده شوم مرگبار تر، منظم تر و دارای منابع بیشتر شده است و باید در مقابله به آن همه کشور ها درک مشترک داشته باشند وتاکید میداریم که اگر امروز جامعه جهانی، امریکا وسایرکشورهای ناتو، اتحادیه اروپا، مشترکاً با روسیه ،چین و هندوستان با دیگاه واقدامات مشترک علیه تروریزم جهانی دست به کارنشوند ومبارزه عملی را ضد گروه های تروریست ،افراطی وفونده منتالیست در پاکستان، منطقه وجهان آغاز ننمایند فردا بسیار نا وقت خواهد بود.
به امید اینکه سازمان ناتو حضور چهارده سالهٔ خود را با متخصصین و اهل خبرهٔ افغانی و بین المللی مورد نقد و ارزیابی قرار دهند و با طرح پالیسی جدید برای افغانستان با مردم آن درتأمین صلح ،ثبات ورشد بعدی جامعه همکاری صادقانه و همه جانبه نمایند.غرب و امریکا باید بدانند که پیروزی همه ما در تأمین صلح عادلانه ،رشد اقتصادی، رشد استیتیوتهای دموکراسی،تطبیق قانون و تأمین عدالت اجتماعی فقط در یک افغانستان دموکرات عملی بوده میتواند.

پایان

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ